

Вяра

Изобличение на иудеите от православните светци



„Евреите е трябвало да бъдат държани в игото на робството, "поради грубостта и непокорността на сърцата им", казва Той, и "поради постоянната им склонност да се връщат към идолите и да си отливат златни телци" ("Против ересите", кн. IV, гл. 14 и 15). С Новия Завет обредните предписания на Моисеевия закон са се оказали съвсем ненужни и излишни, защото човекът бил поставен в други отношения към Бога, в отношения близки, синовни, и е станал способен да изпълнява Божиите повеления свободно и не принудено, без особени подробни

външни предписания. Духът на робството в отношенията на човека към Бога в Стария Завет и духът на осиновяването в Новия изобщо не си противоречат. Изменението на духа на робството в дух на свобода и осиновяване посочва само строгата постепенност, последователност и премъдрата целесъобразност в историята на божественото домостроителство и нравствено-религиозното възпитание на хората. Един и същи Бог възпитавал по един начин древното човечество и възпитава по съвсем друг начин новото. "Бог прави всичко с мяра и ред - разсъждава свети Ириней - и при Него няма нищо непремерено, защото няма нищо безредно" ("Против ересите", кн. IV, гл. 4)...

Бог строго наказва в Стария Завет, но още по-строго ще наказва и наказва в Новия. Християнството е по-

съвършено от иудейството, Новият Завет е по-обширен и пълен от Стария. Въз основа на това и изискванията на християнството трябва да бъдат много по-строги, отколкото изискванията на иудейството. В иудейството са били дадени по-малко средства за изпълнение на божествения закон, в християнството са дадени много повече - в него са предоставени всички благодатни дарове и сили за изпълнението му. Поради това всяко нарушение и неизпълнение на този закон в християнството трябва да се наказва много повече, отколкото в иудейството.

"В Новия завет - разсъждава Иринеи - колкото се е увеличила нашата вяра в Бога (тоест се е разкрила повече), толкова са се увеличили и изискванията към начина ни на живот. Заповядано ни е да се въздържаме не само от лоши дела, но дори от лоши мисли, от безсъдържателни разговори, от лекомислени думи и празни приказки. В същата мяра се е увеличило и наказанието за онези, които не вярват в Словото и презират пришествието Му" (*"Против ересите", кн. III, гл. 27; сравн. кн. III, гл. 25; кн. IV, гл. 28 и 40*).

Поради това, че иудейството е по-несъвършено от християнството, Божиите наказания в него били "умерени" и като че временни, а в християнството, тъй като е по-високо и съвършено от иудейството, тези наказания са много по-строги и вече не са само временни, а вечни (*"Против ересите", кн. IV, гл. 28*).“

05.09 по еретическия, †23 август по православния календар - Св. Иринеи Лионски

„**В** друго време същият този Григорий, по Божие допускане, изпаднал в някакво съмнение във вярата. Прилежно четейки книгите на Ветхия Завет, той имал помисъл в ума си, че евреите вярват право - и пребивавал в този помисъл много

дълго. Узнавайки духом, че Григорий е паднал в изкушение, прозорливият старец го изобличил и след дълги увещания отново му измолил откровение от Бога. И ето, Григорий отново видял дивно видение, в което пред духовните му очи се открил образът на извършването на страшния Божий съд. **Той видял вечния Съдия, седящ на престола, праведниците, стоящи отдясно на Съдията, и грешниците, намиращи се отляво и съдени според делата им. Там имало и иудеи, и езичници, при което Григорий видял иудеите, осъдени заедно с езичниците, и низвергнати в геената.** Заедно с осъждането на грешниците Григорий видял и прославянето на праведниците и всичко това описал пространно.“

08.04 по еретическия, †26 март по църковния календар - Св. преподобни Василий Нови



„**Д**яволът, удържан от Божията сила, стоял и не можел да бяга, свързан с невидими връзки. Светата мъченица го хванала като негоден роб и като да бил на съд, започнала да го разпитва кой е той, откъде е и от кого е изпратен. Дяволът, макар и изпълнен с лъжи, бил принуден от мъчещата го сила на Създателя и против волята си започнал да говори истината. - **Аз съм дявол** - казал той, - един от първите князе на тъмнината и съм изпратен от моя баща, сатаната, да те изкуся и прелъстя, понеже бяхме много уязвени от молитвите ти, от девическото ти целомъдрие и мъжествено търпение. Аз съм този, който някога посъветва Ева в рая да престъпи Божията заповед за своя погибел. Аз внуших на Каин да убие брат си Авел. **Аз научих Навуходоносор да постави в полето Деир златен истукан. Аз прелъстих иудеите да се поклонят на идолите. Аз направих премъдрия Соломон безумен, като възбудих в него страст към жените му. Аз внуших на Ирод избиването на младенците, а на Иуда - да предаде Учителя, а самият той да се обеси. Аз възбудих евреите**

да пребият с камъни Стефан, подбудих Нерон да разпне Петър надолу с главата, а Павел да посече с меч.

Като чула това, света Иулиания извършила ново чудо - нанесла му рани и го свързала с окови (освен невидимите, с които дяволът бил свързан от Бога), завързала го и започнала да го бие.“

03.01 по еретическия, †21 декември по църковния календар - Св. мъченица Иулиания и пострадали с нея в Никоидия

✕ „**С**лед това по обичая Си Господ отново се отправил към храма, където поучавал народа. Първосвещениците и стареите народни, от завист към Господа, се приближили към Него и Го запитали:

- С каква власт вършиш това и кой Ти е дал тая власт?

Господ им отвърнал:

- И Аз ще ви попитам едно нещо; ако ми отговорите, и Аз ще ви кажа с каква власт върша това. Кажете ми - кръщението Иоаново откъде беше - от небето или от хората?

Първосвещениците и стареите разсъждавали помежду си така: “Ако отговорим - от небето, - Той ще ни каже: - Защо тогава не му повярвахте? - а ако кажем: - От хората, - ще настроим срещу себе си народа, защото почита Иоан Кръстител за пророк.” И казали:

- Не знаем.

В отговор на това Господ им казал:

- И Аз няма да ви кажа с каква власт върша това. **Сетне Господ започнал да изобличава неверието и жестокосърдечието на първосвещениците, книжниците**

и фарисеите и им казал:

- Истина ви казвам, че митарите и грешниците ви изпреварят в Царството Божие. Дойде при вас Иоан (Кръстител), който водеше праведен живот. Извести ви, че скоро при вас ще дойде Месия Избавител, и ви призоваваше към покаяние, но вие не го послушахте. Митарите и грешниците обаче го послушаха и му повярваха. Вие видяхте това, и пак не се покаяхте, а си останяхте в своето неверие и жестокосърдечие.

После Господ им предложил следната притча:

- Един стопанин имал лозе. Той старателно се грижел за него и го обработвал. Изкопал в него кладенец, построил кула. Сетне, като го предал в ръцете на лозарите, заминал за друга страна.

Когато приближило време да се берат плодовете, стопанинът на лозето изпратил своите слуги при лозарите, за да приберат плодовете на лозето.

Но лозарите не само че не дали плодовете на пратениците, но като ги хванали, едни от тях пребили, а други убили.

Тогава стопанинът на лозето изпратил при лозарите още по-голям брой слуги. Но и с тях постъпили също така.

Накрая стопанинът на лозето изпратил при лозарите своя син, като си рекъл в себе си: “Може би ще се засрамят от сина ми.”

Но лозарите, като видели сина на стопанина на лозето, си казали: “Това е наследникът. Хайде да го убием и да завладеем наследството му.”

И като го хванали, извели го извън лозето и го убили.

Като разказал тази притча, Господ се обърнал към книжниците и фарисеите с въпроса:

- Какво ще направи стопанинът на лозето с тези жестоки лозари?

Те Му казали:

- Злите лозари ще предаде на жестока смърт, а лозето ще даде на други лозари, които ще му събират плодовете навреме.

Тогава Господ им казал:

- Да, правилно казахте. Точно по този начин ще се постъпи и с вас: от вас ще се отнеме Царството Божие и ще се даде на друг народ, който ще принася плодовете на това Царство.

Като чули това, първосвещениците, книжниците и фарисеите разбрали, че с тази притча Господ ги изобличава за тяхното неверие към Неговата проповед и за жестокосърдечието им. Понеже не могли да понасят изобличения, те вече били решили да хванат Господа, за да Го отведат при съдиите, но се убояли да направят това сега, за да не раздразнят народа, който почитал Господа за велик пророк.

Като не смеели да уловят Господа със сила, фарисеите си тръгнали от Него и започнали да се съвещават някак да Го уловят за думите Му. С тази цел те изпратили при Господа свои ученици заедно с иродиани (27), които казали на Господа:

- Учителю! Знаем, че Ти си човек справедлив и учиш за истинския Божи път, без да се мъчиш да угодиш на хората. Кажни ни - трябва ли да плащаме данък на кесаря, или не?

Господ, като разбрал лукавството им, казал:

- Защо Ме изкушавате, лицемери? Покажете ми монетата, с която се плаща данъкът.

Те му донесли един динарий.

Господ ги попитал, като посочил монетата:

- Чии са този образ и надпис?

Казали Му:

- Това са образът и надписът на кесаря.

Тогава Господ казал:

- Давайте кесаревото на кесаря, а Божието - Богу.

Като чули това, законниците не можали нищо да възразят на Господа и си тръгнали от Него.

Същия ден отишли при Господа садудеи, (28) които отричат възкресението на мъртвите, и рекли на Господа:

- Учителю, Моисей (29) е казал, че ако някой умре, без да има деца, то неговият брат трябва да вземе жена му и да създаде поколение на своя брат (Второз. 25:5). При нас имаше седем братя; първият се ожени, умря и като нямаше деца, остави жена си на своя брат; същото стана и с останалите братя. След това умря и жена им. При възкресението на мъртвите тя чия жена ще бъде?

Господ им казал в отговор:

- Вие се заблуждавате много, като не познавате нито Писанията, нито силата Божия. При възкресението не се женят, нито се омъжват, но пребивават като ангели Божии на небесата. **А за това, че ще има възкресение на мъртвите, нима не сте чели казаното от Бога в Писанията? "Аз съм Бог Авраамов, и Бог Исааков и Бог Иаковов" (Изм. 3:16).**

Бог не е Бог на мъртви, но на живи.

След това садукееите засрамени си отишли от Господа.

Един законник, като изкушавал Господа, се обърнал към Него с въпроса:

- Учителю, коя е най-голямата заповед в закона?

Господ му отвърнал:

- "Възлюби Господа, Бога твоего, с всичкото си сърце, и с всичката си душа, и с всичкия си разум" (Мат. 22:37). Това е първата и най-голяма заповед. Втората, подобна на нея, е: "възлюби ближния си като себе си" (Мат. 22:39). На тези две заповеди е изграден целият закон и пророците.

Когато отново се събрали фарисеите и книжниците, Господ ги запитал:

- Какво мислите за Христа? Чий Син е Той?

Те отвърнали:

- Той е Син Давидов.

Господ отново ги запитал:

- Как тогава Давид Го нарича Господ, когато казва: "Рече Господ Господу моему: седи от дясната Ми страна, докле туря Твоите врагове подножие на нозете Ти" (Пс. 109:1). И тъй, щом самият Давид Го нарича Господ, то как тогава Той е негов син?

Но на тези думи на Господа книжниците и фарисеите не намерили какво да отговорят и Го оставили...

После Господ се обърнал към учениците Си и им казал:

- Знаете, че след два дни ще бъде Пасха и Син Човечески ще

бъде предаден на разпятие.

По това време първосвещениците, книжниците и народните старей вече се били събрали тайно и решили да хванат Господа с хитрост и да Го убият, като определили времето за това преди празника, за да не се разбуди твърде многобройният народ, който се бил стекъл в Иерусалим за празника Пасха от всички краища на Палестина...

(Фарисеи (от евр. peruchim - "отделени") - една от иудейските секти, появили се през II или III век пр. Р. Хр. Фарисеите били ревнители на Моисеевия закон, като обръщали внимание главно не на духа на закона, не на неговото общо съдържание, а на неговата външност. Освен обредните предписания на закона, те изпълнявали още маса измислени от самите тях дребни предписания, често стигащи до скрупулъзност...

чрез евангелското повествование за безплодната смоковница нагледно се изобразяват пред нас цялата безплодност на лицемерието, фалшивата набожност и въобще на изпълнението само на обредовата страна на закона,..

Безплодната смоковница означавала лицемерната сянка на закона, под която се криели иудеите, но която не можела да принесе плодове на добри дела...

Садукеи - религиозна секта от времето на Иисус Христос, която отричала преданието и възкресението на мъртвите. Неин основател бил равинът Саддок, на чието име и се наричала сектата.)“

„Слово за Вход Господен в Иерусалим“ св. Димитрий Ростовски



Когато децата тържествуваха, когато учениците се

радваха, - **закоравялата завист против славата на Господа се възбуди, градът изпадна в смут и почна да пита: кой е Този?** като че ли не са видели Благодетеля, прославен с безчислени божествени чудеса! Тъмнината обаче, не била в сила да покрие блестящата в нея незалязваща светлина.

Против тези, именно, пророкът някога е казал: глухи, чуйте и, слепи. погледнете и вижте! виждате ли, възлюбени, точността на предсказанието?!

Цяла Юдея се изпълни с благодеяния, а те сега питат, кой е Този? О, неразумни люде, които лъжливо се наричат учители! О, безсмислени старейшини! О, безсрамно потомство на Ханаан, а не на Богобоязливия Юда! Малките деца познали Твореца си, а непокорните бащи питали: кой е Този? Младото поколение възпявало Бога - а застарелите в зло питали: кой е Този?

Гръдните деца проповядват за Бога - а възрастните богохулстват! Отрочетата благочестиво отправят свещена хвала, а безбожните иери нечестиво негодуват! О, жестоки човеци, които се мислите за праведници, обърнете сърцата си към своите деца и от тях се поучете за тайните Божии! Защо Вие при блясъка на слънцето обичате тъмнината? Защо замисляте война против мира, който нищо не може да смути?

Ако вие сте верни синове на Сион, веселете се заедно с чедата си: нека благочестието на рожбите Ви бъде повод към радостта и тържеството! От тях се научете: кой ги е научил на това, кой ги е свикал, откъде е дошло това учение, какво е това ново богословие и старо пророчество?! Обърнете сърцата си към радостта на децата; не затваряйте очите си пред истината!“

Из слово на св. Иоан Златоуст за Вход Господен в Иерусалим

„И така, по какъв начин, кога и де е бил даден древният закон? – След гибелта на египтяните, в пустинята, на планината Синай, в огън и дим, излизащи от планината, при тръбен звук, сред гръм и мълнии, след влизането на Моисея в самата тъмнина. А в Новия завет не е така. Там всичко произлязло при дълбока тишина: не в пустиня, не на планина, не сред дим и мрак, тъмнина и буря, а след настъпването на деня, в един дом, когато всички седали заедно. **За човеци груби и необуздани били нужни неща, които произвеждали външно впечатление: пустиня, планина, дим, тръбен звук и други подобни; за човеци пък по-възвишени, по-покорни и застанали по-високо от чувствените понятия, нямало нужда от нищо подобно. Ако пък и над апостолите имало шум, това било не заради тях, а заради присъстващите иудеи, заради които се появили и огнени езици. И ако те, въпреки всичко това, казвали (за апостолите): „със сладко вино са се напили“ 1 , още повече биха говорили така, ако не биха видели нищо по-добно. По-нататък - във Ветхия завет Бог слязъл, когато Моисей възлязъл на [планината] 1 ; тук пък Св. Дух слязъл, когато нашето естество се възнесло на небето, или по-добре да се каже - на царския престол. Ако Св. Дух би бил по-малък, явленията (които съпровождали Неговото слизание) не биха били по-величествени и чудесни, а между това новозаветните скрижали са много по-величествени от ветхозаветните, както и събитията (новозаветни) са по-славни. Апостолите не слезли от планина с каменни плочи в ръце, подобно на Моисея, а носели в своята душа Св. Дух и ходели на- всякъде, като били източник на съкровища и учения, на духовни дарове и на всякакви блага, и като станали чрез благодатта одушевени книги и закони. По такъв начин те привлекли (във вярата) три хиляди, така пет хиляди, така – всички народи на света, защото чрез техните уста говорил Бог към всички, които**

дохаждали при тях.“

Сравнение между иудеите и християните - Св. Иоан Златоуст "Беседа 1 върху Евангелие от Матей"

„Ето, чуйте! Той не казва просто: който поглежда на жена с пожелание, вече е прелюбодействал с нея в сърцето си (слушайте сега това с внимание); но предварително напомня за стария закон, като казва: Слушали сте, че бе казано на древните: "не прелюбодействай". Виждате ли и двата закона, стария и новия, единия, даден от Моисея, и другия - от Самия Него? Впрочем, и Моисеевия пак Той го е дал, защото и чрез Моисея пак Той е говорил.

А откъде виждаме, че и този закон е от Него? Ще ви приведа свидетелство не от Иоана, и не от апостолите, **тъй като сега аз се състезавам с иудеите, но от пророците, на които те, струва ми се, вярват, от тях ще докажа, че и Стария и Новия Завет си имат един законодател.** И така, какво казва Иеремия? "Ето, настъпват дни, казва Господ, и ще склуча с дома Израилев и с дома Иудин нов завет" (Иерем. 31:31). Виждате ли, че името на Новия Завет се намира във ветхия? Виждате ли, че това название е било известно още преди толкова години? Ще склуча нов завет. **Ето откъде се вижда, че и Старият Завет пак Христос е дал. Като казва: ще склуча нов завет, Бог добавя: "не такъв завет, какъвто склучих с бащите им"** (Иер. 31:32).

Това е тъй, но все пак ние още не сме доказали своя предмет. Трябва да се покаже и обясни всичко, което дава повод за спор, за да бъде нашето слово чисто от всички страни и да не се допусне празно място за никакви уговорки.

Ще склуча нов завет, не такъв завет, какъвто склучих с бащите им. Бог заключава завет (съюз) с Ноя

след потопа, желяејки да ни избави от страх - при вида на наводнение и при буен дъжд да не се боим, че пак ще настъпи обща смърт; затова казва: "ето, Аз склучвам Моя завет с вас и с потомството ви подир вас" (Бит. 9:9). Сключва и с Аврама завет за обрязване; нарежда и чрез Моисея завет, известен на всички. Иеремия казва ще склуча нов завет, не такъв завет, какъвто склучих с бащите им.

Кажете, кои бащи? И Ной беше баща, и Аврам - баща: за какви бащи Той говори? Неопределеността на лицата докарва тъмнина. Тук бъдете внимателни. Не такъв завет, какъвто склучих с бащите им. Да не би да помислите, че Бог говори за завета си с Ноя - или да помислите, че говори за завета с Аврама, - Той напомня и за самото време на завещанието. Като казва: ще склуча нов завет, не такъв завет, какъвто склучих с бащите им, тутакси посочва и времето: "в деня, когато ги хванах за ръката, за да ги изведа от Египетската земя".

Виждате ли с каква ясност се съобщава определението на времето? Сега вече и евреинът не противоречи: спомнете си времето и приемоте закона. В деня, когато ги хванах за ръката...

Виждате ли че и в двата завета законодателят е един?

Сега след като сме свършили състезанието, аз ще ви докажа същото и от Новия Завет, за да видите, че има съгласие между двата Завета...

Ще ви кажа пророчество и събитие и дума за едно и също нещо: "като овца биде той заведен на клане, и както агне пред стигачите си е безгласно" (Ис. 53:7). Това е пророчество чрез думи. **А когато Авраам принасяше Исаака в жертва и видя овен, замотал рога, и го принесе в жертва, то той чрез него - като в образ предвъзвестява спасителния**

ПОДВИГ...

Закона привежда при Христа онези, които са внимателни към него; а който отхвърля Учителя (Христа), той не познава и "възпитателя" (Гал. 3:25). Затова казва: "Кажете ми вие, които желаете да бъдете под закона: не слушате ли закона? Защото писано е: Авраам имаше двама синове, един от робинята, а друг от свободната" (Гал. 4:21-22). "Това се разбира иносказателно. Това са двата завета." (Гал. 4:24)...

Аз ви показах робиня и свободна в думи, че един законодател е на двата завета: вижте сега същото и в образи. Авраам е имал две жени: това са два завета и един законодател. Тези два завета са предречени от Иеремия с думи, а Авраам изобразява с образи - с това, че имал две жени, защото както има един мъж и две жени, така има един законодател и два завета...

Ако той би говорил на старите, вие бихте имали основание да се оплаквате, защото тогава нашата природа беше по-малко съвършена; а когато нашата природа добива по-голяма сила и става по-съвършена, тогава вече настъпва време и за по-съвършено учение. Ето защо Христос, щом започва своето законодателстване, за да предотврати желанието на някои да се отдават на безгрижие и на нерадение при вида на голямата строгост, казва: **"Ако вашата праведност не надмине праведността на книжниците и фарисеите, няма да влезете в царството небесно"** (Мат. 5:20)...

За да не кажете това, т. е. защо е увеличил за нас трудовете, защо ни е определил по-големи подвизи, Бог отнапред отстранява това възражение, като напомня за царството небесно: предлагам ви, казва, по-големи награди. След като казва за трудовете, за подвизите, за по-голямата строгост на законодателството, той напомня за наградите. Не Палестина, казва, ви давам, не земята, дето тече мляко и мед - не,

предлагам ви самото небе...

Ето как посочва Павел разликата между едните и другите: "Ако оня, който се е отрекъл от Моисеевия закон при двама или трима свидетели, безмилостно се наказва със смърт, колко по-тежко наказание, мислите, ще заслужи пък оня, който е потъпкал Сина Божий и счел за нечиста кръвта на завета, чрез който е осветен, и е похулил Духа на благодатта?" (Евр. 10:28-29).

Св. Йоан Златоуст - „Постът е безполезен за онези, които не се въздържат от грехове. Против прелюбодеянието.“

„**В**торо, по-голямо чудо последвало след първото. Можейки до този момент да говорят само на своя роден диалект, апостолите и другите вярващи, започнали сега изведнъж да говорят на всички известни тогава езици: "И всички се изпълниха с Дух Светий, и наченаха да говорят на други езици, според както Духът им даваше да изговарят"... Всички се изумили най-напред като слушали апостолите да славословят Бога на чуждоземни езици, включително и молитви, обикновено произнасяни на свещения еврейски език; второ, защото никога досега не били слушали толкова възвишени и свети истини; но най-много били удивени от това, че всеки римлянин, грък, африканец, индиец слушали всеки своя роден език,..

Но скоро се намерили хора, желаещи да "обяснят" на другите нещо, което и те самите не разбирали. Присмивайки се, те казвали: "със сладко вино са се напили".

Чувайки богохулството на иудеите, апостол Петър, стоейки там заедно с другите апостоли, извисил гласа си

и започнал да им говори:

"Мъже иудеи и вие всички, които живеете в Иерусалим! Нека ви бъде известно това, и внимавайте на думите ми: тия не са пияни, както вие мислите, защото е трети час през деня (23); но това е реченото чрез пророк Иоила: "и ето, в последните дни, казва Бог, ще излея от Моя Дух върху всяка плът; синовете и дъщерите ви ще пророчествуват; младежите ви ще виждат видения, а старците ви ще сънуват сънища; и в ония дни върху рабите Ми и рабините Ми ще излея от Моя Дух, и ще пророчествуват. И ще покажа чудеса горе в небесата и личби долу на земята,.."

***Слово на Света Петдесетница. Ден на Света Троица
- рожденият ден на Христовата Църква***

{{_LINK1_}}